

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemni ponedeljke in dneve po praznicih, ter večja po pošti prejeman za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld. za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dajake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolpa“. Opravništvo, na katero naj se blagovoljo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Z Dunaja 20. februarja.

[Izv. dop.]

Sprava z Ogersko se bode končno, če prav po teških mukah, „srečno“ rodila. Bankino vprašanje je toliko, kot rešeno. Kako, to se utegne v nekajih dneh poizvedeti, ker se bode sklical shod vseh ustavovernih poslancev, kateremu hoče vlada razkriti vse tajnosti. Ako res Tisza ostane minister, potem se je batiti, da so se Magjarom večje pravice v bankinah zadevah privolile, nego so jih dozdaj imeli.

V tem slučaji bodo naši ministri imeli težaven položaj v svoji lastnej stranki, in prav lehko se jim zgoditi, kakor te dni v državnem zboru z železniškim predlogom Dux-Bodenbach, pri katerej priliki je bilo ministerstvo preglasovano. A stvar je za ministerstvo nevarnejša, kajti če večina zbornice ne privoli v skleneno mej našimi i ogerskimi ministri pogodbo, potem nastane tukaj ministrska kriza, ali pa se ne mara državni zbor razpusti.

Sicer pa sili celi vnanji politični položaj na skorajšno rešitev tega notranjega vprašanja. Spomlad se bliža in tačas, — nad tem nikdo ne dvomi, — začne Rusija svojo vojno akcijo. Kaj pa hoče Avstrija, ako ostanejo sedanje homatije? Orientalno vprašanje je res prišlo ob pravem času, da se magjarska oholost nekoliko poniža. Ko bi tega ne bilo, zopet bi kakor pred 10 leti, z zvezanimi rokami se Avstrija morala podati magjarskim pretenzijam.

Trgovinski minister Chlumecky je silno razdražen vsled poslednjega glasovanja v državnem zboru. Uže je računal na gotovo večino, kakor pri kreditu za pariško razstavo, tem

bolj, ker je stvar zadela češko kraljestvo, se je tedaj smel zanašati na mnoge poslance nemško-pemske. Kaže se pa nekako, da je Herbst sam na tajnem agitoval proti ministerškemu predlogu. Železniški odsek je iz početka misil svoj mandat položiti, ker je glasovanje po pravici smatral kot nezaupnico zborovo; a končno je vendar ostal. Tudi minister je v prvi jezi hotel vse vladne predloge o železničnih stvareh nazaj vzeti, pa tega vendar ne bode storil. Gotovo si je premislil, da imamo še tudi gospodsko zbornico, ki rada vse sklepe poslanske zbornice tako popravlja, kakor se vladu prilično zdi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. februarja.

V državnem zboru je vlada izročila predlog, naj se dovoli kredit 500.000 gld. za občine Spodnjeavstrijske, da zidajo ceste in vode ograde. — Promber je interpeliral, zakaj se avstrijski judje iz Rumunije izganjajo.

Gospodstva zbornica je novo postavo o mešanih ženitnih zakonih odbila. Jokali bodo za njo naši judje in nemškutarji, mi drugi državljeni imamo druge važnejše skrbi.

O napredovanju nagodb z Ogersko govorja naš dunajski dopis, ki ga na čelu denašnjega lista priobčujemo. Zadnji telegram iz Dunaja še bolj odločno poroča tako-le: **Nagoda je gotova.** Ministri Tisza, Szell in Treffert so se vrnili v Pešto nazaj. Ustavoverni klubi so volili izbrane izmej sebe, kateri bodo zutri (t. j. danes) pri pogovorih z ministri navzočni in bodo slišali, kaj bodo ministri razložili, ter bodo potem drugim poslancem povedali to.

„Agr. Presse“ prav dobro razklađa v svojem članku, kako zdanja **Hrvatska** nema nobenega vpliva na tek notranjih stva-

rij v monarhiji, kar se je zlasti pri obravnavanju mej Ogr in Cislejanci pokazalo. Ne da bi bili vladni Hrvatje porabili priliko, stali so mirno na strani in se menda bali magjarske zamere. To je škoda za nas vse.

Vnare je države.

Da je tudi novi **sultan** zblaznel ali znored, poročajo vse novine. Strašno tepe osoda Turčijo, na smrt obsojeno. Komaj se od jednega hudega udarca okreva majheno, uže pade drugi po njej. — V Carigradu in v Aziji se je batiti krvavih uporov in klanj. Zato je tudi **avstrijska** okovana fregata „Salamander“ dobila povelje v Smirno peljati se varovat kristijane.

Srbška velika skupščina se snide 26. t. m. Včeraj so bile volitve za njo. Ona bode končem odločila, ali se sklene mir in Rus om samim prepusti, da rešijo jugoslovanske brate izpod turškega jarma, ali pa, če naj Srbija z Rusijo ob boku zopet v boj stopi. Za zdaj pak se govori o podaljšanji premirja, ker ta mesec ne more vse končano biti.

O **turškej** armadi, ki stoji v Bulgariji ob Donavi, piše angleški zdravnik dr. Dempsey, ki je tam bil, da je v grozovitem stanju. Griža in tifus razsajata smrtno, zdaj je pa še skrbut začel moriti. Bolnice so slabe, vsega kreplja manjka. Zdaj uže turški listi konstatirajo pomanjkanja vsega, zlasti pa dobrih generalov.

Ker na **Francoskem** kmalu izteka Mac-Mahonov septenat, začeli so Orleanisti zopet rovati, da bi prestol zaseli. Posebno v senatu se ta stranka mogočno napenja in omeče rada mnoge sklepe, ki jih republikanska zbornica poslancev sklepa, če so le podobni, da bi republiko utrjevali.

Dopisi.

Iz Strug 19. februarja [Izv. dop.]

Prva in najvažnejša skrb pridnega in marljivega gospodarja bode gotovo ta, da populi škodljivo luliko iz pšenice na svojem polji.

Mistek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Šestnajsto poglavje.

(Dalje.)

„Če to misliš, Jerica mila, tako misliš, ker tega ne veš. Ti bodeš imela prijatelje okrog sebe, jaz pa budem bival v tuji deželi, a vsak dan bode moje srce pri tebi in materi in živel budem jaz veliko bolj tu, kakor pa tam.“

Tu sta prenehala, ker je gospod Cooper prišel domov; tudi pozneje se njista več o tem pogovarjala. Ono jutro, ko je Viljem odhalil, slonela je gospa Sullivanova na lepo naloženem kovčegu v bližnjej sobi, ter je skušala svoje solze zakriti, gospod Cooper je še globeje ko navadno pobesil glavo in ugasnil mu je bil ogenj v pipi, ki pa jo je še zmirom držal v

roki, to jutro je Viljem Jerici, stoječi na majhenem zaboju s knjigami, da bi potlačila pokrov ter ga zaprla, pošepetal: „Ljuba Jerica! zarad mene skrbi dobro za najino mater in za najinega starega očeta, tvoja sta skoro ravno toliko, kolikor moja.“

Tako je Viljem prvkrat zapustil domačijo, da bi se mej tujimi ljudmi potegoval in boril za bodočnost. Gospod Cooper pač še nij upal, da bodo mladenič srečen v boji z osodo, ter ga je za popotnico svaril, naj se nikar ne udaja prevelikim nadam, ki bi se nikdar ne izpolnile, in ga je še vedno opominjal, da še ne pozna sveta.

Gospa Sullivanova je sinu le malo priporočala, poslovivši se od njega. Zaupala je naukom, katere je uže od otročjih let od nje slišal in sprejel, ter mu je ves svoj materni svet izrazila s kratkimi besedami: „Dragi Viljem! ljubi boga in boj se ga, ter ne prevari svoje matere!“

Ne postajmo pri zadnjem večeru, ki ga

je mladenič doma preživil, pri zadnji večerni molitvi njegove matere, pri zadnjem njenem jutranjem blagoslovu, pri zadnjem zajuterku, ki so ga skupaj vžili (tudi Jerica je bila pri njih), tudi ne pri zadnjem objemu, ko so se poslovili.

Viljem se je odpeljal po morji; in po božna, ljubeznjiva in nadpolna žena, ki je osemnajst let svojega dečka ljubeznjivo in posnosno odgojevala, bila je mirnega požrtvovalnega duha, ter je brez mrmranja gledala ga odhajati po morji. Nikdo nij vedel, kako se je borila s krvavčnim srcem ali odkodi, da je dobivala moč, ki jo je po konci držala. Nikdo bi ne bil majhene vdovi zaupal toliko srčnosti; in sosedje so se čudili, videvši jo, kako mirna je dan pred odhodom svojega sina opravljala svoje dolžnosti in kako mirna je po njegovem odhodu nadaljevala svoja dela ter se je kazala tako potrežljivo in ponizno kot zmirom poprej.

Sedaj ko izselnikom migajo posebne nade,

Tudi našega milega naroda prva skrb in želja mora biti, da popolnem iztrebimo iz naših domačih pokrajin renegatstvo, katero trosi noč in dan nemčurske ideje mej stalnimi domačini slavne nam Slovenije.

Ribnica se mej drugimi trgi na Dolenjskem odlikuje. Marsikaterega so uže objavili za nemčurja; ali največjega nemškutarja ribniškega še nij zadela zaslužena šiba žurnalistike: gospoda Bobeka, Ribniškega padarja. Toliko let si uže služi kruh mej poštanimi slovenskimi Ribničanji, a vendar vedno po nemčurstvu hrepeni. To kaže javno s tem, da poselihi, kadar tudi naše bolnike obiskuje, za nemščino agitira, priproste kmete prigovarja, naj svoje nove le nemško dajo učiti; kajti slovenska zemlja je majhena, češ, da se ne more živeti. Kako je vendar to, da temu gospodu ugaja, da po vseh vežah stika? Zakaj ne gre ta gospod gori v nemški Hamburg, kjer se mu bi imelo po svojih nemškutarskih načelih gotovo bolje goditi? Tam nemčurju ne bi trebalo kvasiti čez narodno duhovščino in druge naše domače poštene može narodnjake. Tam bi gotovo dobil veliko nemških liberalcev, ako naš padar to besedo razume. Gospod Bobek, zdaj se lehko in brez skrbi na nemški pot podaste, saj smo dobili izvrstnega zdravnika, ki vas bode, hvala Bogu, popolnem in dobro nadomestoval.

Sè zapadnega Slovenskega

18. februar. [Izv. dop.] „Proklete grablje“ so vas, gospoda učiteljski renegati! prokleto udarile po zoreh. Prav vam je! Zdaj pa recite, vi Ajiramovci! da nij ta teden g. S—c istine pisal v „Slovenskem Narodu“ rekoč, da renegati niste prvi, nego zadnji talenti.

Gledite, mej soboj izvestno imate kacega zgodovinarja, zakaj vam li nij v zborih vašega „fortbildungsvvereina“ razložil pomena latinske prislovice: „hodie mihi, cras tibi“? Pred par leti ste se bili strašno smelo spravili v vašej „Laib. Schulzeitung“ na g. Lapajna radi tiste „elektrike“, kar se je bilo v „Slovenskem Učitelju“ tiskalo kot pomota, kar se pa dotičnemu uredniku prav lehko odpušča poleg velicih zaprek in oddaljenosti, katere se nahajajo mej uredništvtom in tiskarno „Slov. Učitelja“. In vi „Schulzeitungovec“ ipak niste nikoli nehati mogli o tej stvari svetu trobiti iz vaše famozne pozavne. Toliko ste čenčali o Lapajnovem „donnerwetru“, da je moralno vas sram biti. In še ljutomerskim že-

ležarjem ste več iztisov dotičnih brojev vaše „Schulzeitunge“ poslali, da bi s temi čenčami morali uničili Lapajna pri nevednežih. No, to ste morali zato često pisati v vašem organu, ker manjka talentov v vašem odpadniškemu taboru, da bi se kaj druga pisalo za „Sch Ztg.“ Iz plev še nij nikdar bele moke namlel mlinar, naj je še tako klepal in klepal svoja kamena; in vi renegati ste pleve Naša prislovica: „zasramovanje ne doide dalje, nego iz ust v nedrije“ se je, kakor lat. „hodie mihi, cras tibi“, zdaj nad vami dopolnila, kajti ves omikani slovenski svet (zrnje) se vam odpadnikom (plevam) smeja radi „ajiramovanja“ Kdor prav premisli to komedijo, ta mora istino reči, da vaša „Laib. Schulzeitung“ nij za kranjsko učiteljstvo, nego za Betschuan, ki tudi tako znajo snubiti kakor „Schulzeitungini“ Ajiramovci. Do zdaj barem še nij bilo na Slovenskem šolskem lista, ki bi donašal ženitne ponudbe, Laib. Schulz.“ je prva v tem obziru menda v vsej Avstriji, in še celo na prvih straneh, ne na zadnjem, kakor je to običaj drugih časnikov. Zima je letos prenehka, pretoplja, zato pa daje v „Schulzeitig.“ prostore na razpolaganje, da rajajo po njih ribniški snubači.

Vrli Ribničani! svetujte svojemu snubaču, naj kompetuje tija k sosedom, ker više ljubi „hindrhänderbosdahin — jednabelajednabais“ nego li slovanski jezik, katerega vi govorite; tacega kitajskega jezikoslovca nij vredna vaša dolina.

Iz Krškega 18. februar. [Izv. dop.] Prav lepo veselje mi je, če mi je priložnost dana videti, da se moj politični nasprotnik prav hudo jezi. Nij sicer to krščanska ljubezen, pa vsakako naravno. In tako veselje mi je bilo, ko sem v „Tagblattu“ ljubljanskem od 8. februar. dopis iz Krškega čital. Ta dopisnik letos nij več toalet plesalk popisoval, kakor vlni pri enakej priložnosti, (on namreč vsako leto le enkrat piše in to tedaj, če garda naša velikanski čin napravi, da ples aranžira), letos se je zagnal v narodno stranko, kazoč nam, da je črevlje lanskega kvintanerja sezul in hujša penza prevzel. In mož, ki v svojem življenju nij poštenega dovtipa, ali „witz“ na na svet spravil, vodil je letos svoje stilistične vaje v najtežavnije polje, v dovtip, Börne, Heine etc. sta prekošena in če je res, da je svojej ženi reklo: „was Witz und Satyre anbelangt, noch nie da gewesen,“ potem ima mož

prav in zlati vkvir, ki je neki članku nápraviti dal, nij zastonj plačan.

Da v kratkem povem, kaj možu nij prav, povem toliko: pevcev naših slovanskega navdušenja ne bi smelo biti, drugič narodna stranka ne bi smela g. Hočevarja iz šolskega sveta vreči, dopada se mu pa, da je gardni ples v toastu pol. komisarja g. dr. v. Rüllinga na najbolj moderno ustanovo civilizacije evropske, na krško mestno gardo našel: aere pennisus, večen spomin.

Ker naši pevci, ki se prilično snidejo ter popevajo, slovanskega prostovoljca srbske vojske, ki se je k njihovej mizi vse del ter děsetnika se dokumentiral, nijso ven vrgli, to možu nij všeč. Všeče mu nij, da se je ustašem, Srbom, Čehom, Rusom napivalo, kar se, — prekrižaj se mož, — večkrat zgodi, všeč mu nij, da se nij Turkom napivalo, jezi se močno, da sega vid teh pevcev črez meje Kranjske; in glejte, svet se še nij razrušil, pač pa rudečica dopisnikova, jeze je bled. Ali nij to veselje!

In kar ogenj pljuva nad dejanjem, da je narodna stranka pri zadnjih volitvah g. Hočevarja iz šolskega sveta pahnila. Ali se mora nas kdo jokati? Pa reč je prav naravno z g. Hočevarjem se vršila: gosp. Hočevar, akoravno nemščine le za veliko silo zmožen, hudo v „Nemca“ sili, ko taki sam na sebi nij škodljiv in ne koristen v šolskem svetu, ker pa mož pred vsako šolsko sejo veliko nukre pretrpi, ker mora eksercirati možjane po komandu necega druga, se je narodna stranka usmilila trpinčenega moža ter take može volila, ki preparacije in vežbanja ne potrebujejo, in tako je prišel g. dr. Koceli, Pfeifer etc. v šolski svet. Dopisnik jočeš se nad tem, — vtolaži se, bodeš kljubu neugodnej volitvi od g. H. vendar le katerikrat povabljen; argументe jemlješ iz želodeca, to kaže, da je izgubljen v tebi dober kuhar, — „verfehlte Liebe, verfehltes Leben,“ stará reč.

Pa hudega aristokrata si zajezdil, ko si dopisnik „des dummen Kerls von Laibach“ naše kmete iz Velike vasi berače zval. Koncem 19. stoletja živimo in tudi vrabci na strehah uže čivkajo melodijo, da so oni aristokrati, ki menijo, da se človek še le pri baronu začne v luči našega stoletja ali smešni, ali pa kot dušno bolni ljudje usmiljenja vredni; glej in ti še simpel baron niji in ven-

najde se v Novi Angliji komaj vas, naj bode še tako odstranjena, kjer bi kakej materi ne krvavelo srce, da se je nje ljubljeni sin morebiti za zmerom ločil od nje. Med izselniki je marsikateri, upajmo celo, da jih je mnogo, ki jih ne žene v tuje gola ljubezen do zlata, gola ljubezen do spremembe, gola ljubezen do izvanrednih dogodb, ki jih marveč žene ljubezen do njih matere, ono goreče hrepenenje srca, da bi jo rešili težav in revščine. Blagoslovjen in srečen naj bode, ki zarad tega gre v tuje kraje, če tudi pogine, živil nij zastonj. Naj ga je tudi bolezen ali sila zadela pri začetku njegovega dela, vendar umirajoč spričuje resnico, da žive še sinovi, ki so vredni ljubezni svoje matere, one ljubezni, ki je najbolj vzvišena, najsvetješa, najčisteša podoba Boga na zemlji.

Še le sedaj je Jerica začela v resnici živeti pri Grahamovih, katere je bila doslej večkrat zapustila. Precej je začela hoditi v šolo ter se je do spomladni kaj pridno izobra-

ževala. Njeno življenje se je malo spreminja, kajti Emilija nij nikdar sprejemala mnogo družbe in po zimi celozskoro nobene, tudi Jerica se nij posebno sprijateljila s svojimi sročenkami. Z Emilio je preživel marsikatero srečno uro. Skup ste se sprehajali, skup ste čitali in mnogo se pogovarjali. Ker je Jerica vse bistro in natanko opazovala ter občutljivo in navdušeno popisovala, jela je gospica Grahamova celo z nova spoznavati zunanjji svet. Pri dejanjih ljubezni in usmiljenja jo je Jerica spremjevala ali pa vse za njo opravljala. Vsi članovi rodbine, od kuhanice do majhne nega dečka, ki je pri vratih miznih ostankov čakal, so brez izjeme ljubili in hvalili otroka; ta, namreč Jerica, nij bila niti lepa niti posebno gosposko oblečena, a stopala je lehkoma kot rojenica, prijetno se je gibala ter spoštljivo se držala. Tako so se nehote vsi preverili, da nij ubornega duha, naj uže bode katerkoli krvni; in vsi so bili navajeni nagovarjati jo „gospica Jerica“.

Gospe Ellisove predsodki o njej so bili še zmerom veliki; ker pa je Jerica bila neprestano vlijudna in jo je Emilija previdno odtegovala, nij se bilo več nobenega razpora med njima.

Gospod Graham je zapazil nje žalost in zamišlenost ter se s prva nij dosta zmenil za njo. Ko pa je videl, da je večkrat njegov časnik bil skrbno posušen ter mu je Jerica tudi našla njegova očala, ki je je sam zastonj iskal, počel jo je držati za vrlo deklico; ko pa je črez nekaj tednov „Kmetijske novine“ (Working Farmer) v roke dobil in začudenjem našel, da so listi bili prerezani in skrbno prešiti, priznal je misle, da je Jerica to iz same sebe storila, očitno, da je kaj prebrisana deklica. Po gostem je obiskovala gospo Sullivanovo, in ko je spomlad zmerom bolj napredovala jeli so pričakovati poročil od Viljema. Vendar še nij bilo nobenega lista o času, ko so se Grahamovi navadno preseljevali na kmete.

dar se črez rame oziraš na „bauernkanaille“. To je žalostno.

Surovo, praviš je naše ljudstvo in vendar ti, aristokrat, z ne vem koliko sto prade-dov grofov, knezov itd., (škoda, da se ni jsem Darwinove teorije bolje navadil, povedal bi ti na tanko, kdo je tvoj praded,) zakaj ne greš mej Nemce kruha si iskat, talenti tvojega kova morajo tam izvrstno kariero napraviti, zakaj tako patriotično lepo slovenski kruh ješ in zakaj se ob času volitev toliko okolo tega „surovega“ ljudstva sukaš, ter ga hvališ. Je to aristokratično, plemenito! To zadene tudi prav navaden — lunap.

Kar se zidanja šole v Krškem dostaje, vemo, kar vemo — in g. Hočevar bode gotovo dobil kak orden, ta mu bode namestoval hvaležnost ljudstva, ki ljudij ne ljubi, kateri mu najdraže, jezik očetov iztirati hoté, ki šolo kakor g. H. zidajo, pa jo slovenskemu ljudstvu s tem pogojem izroče, da se v njej nemščina kot učni jezik rablja. Ljudstvo naše se je vprašalo v takih razmerah: je g. Hočevar iz ljubezni do rojakov šolo zidal in dobilo za odgovor: ne in „fürstliche Munificenz“ bode v kacem ordnu dobila zadostenja dovolj; kaj je tudi hvaležnost „beračev“ vredna! Sicer mož-dopisnik premislite malo, ali je šolski svet za pritaneum, za častna mesta za marijonete, ali naj v njem sede delavni, zmožni možje? —

Do res tragične velikosti pa se popne naš dopisnik, ko pravi: „endlich ist es hohe Zeit, die nationale Drachensaat aus dem Boden zu reissen.“ Gosp. baron, vaša jeza je zdaj prav smešna, ko je narodna stranka se tako ojačila, da je občinski zastop v njenej roki in ravno tako cestni odbor in šolski krajni svet, ter uže tako močna, da zlata teleta, miličionarje iz prestolov vrže, in to brez vse težave, kar vse, uvidevam, je prav fatalno za g. barona — pobitega voditelja. Zakaj se zdaj tako ujedate, ali ne veste, da nam s tem najlepši dokaz daste, da se pesnikove besede o vas vseh uporabiti smejo: „so lasset denn die Kläffer all uns ungestört begleiten; denn ihres Bellens lauter Schall, beweist nur, dass wir reiten.“ — Zdaj nij več „hohe Zeit“, zdaj ste bankrotni in vse jezno klicanje je prav veselosmešno videti.

Zakaj pa g. baron, prej niste vaš „einges Bürgerthum“ v boj peljali, zakaj ste pu-stili, da so sablje vašega „bürgercorpsa“ recte:

Ko se je Jerica tu ustanovala, pisala je Viljemu list, ki naj razjasnuje njen ondotno stanje in življenje.

Ko je precej na široko pisala o neizpolnjeni nadi, da o njem še ničesar slišala nij, ter mu poročila o zadnjem svojem pohodu pri njegovi materi, predno je mesto zapustila, nadaljevala je tako-le:

„A obljuditi sem ti moral, da ti budem o sebi samej pisala; rekeli si, da te bode zelo veselilo pozvedeti vse, kar se mi je dogodilo v hiši gospod Grahamovi. Če je tedaj moj list dolgočasnejši, kot drugekrat, kriji si temu sam, kajti mnogo ti imam povedati o našem preseljevanju v D. — in kako tu živimo, vse drugače kot smo živel v Bostonu. Mislim si, da te slišim vzklikniti, ko bodeš list do sem čital: „Za boga! sedaj mi bode Jerica popisovala pristavo gospod Grahamovo.“ A ne boj se tega. Nijsem še pozabil, kako si mi zadnjikrat, ko sem hotela to storiti, položil roko na usta, rekoč, da poznaš kraj tako

„chora“ zarjavela; puške, in če tudi puške na kres iz 15. stoletja imajo ti možje gardisti, postreljati bi dali to prokletno narodno stranko, vitežki g. stotnik tega „chora“ bi gotovo dobro komandiral in vodil, tako, da bi ne ena narodna miš ne ušla živa!

Pa je res žalostno vaše takozvano velikonemško položje! Štiri peveci imate, ki se „Aenchchen von Tarau“ šest ur uče, mej temi stevi g. baron jeden, ki glasu ne more držati, ki s prvim tenorjem brakira, kakor hitro ga učitelj samega pusti, in ne jedenkrat niso ti peveci pokazali, kaj premorejo, pa uže celo leta imajo „generalprobe“; mestno gardo zapušča vse, kar se sme pametno imenovati in če hoče naš župan terorizirati, vzame gardi tri občinske sluge, ki so jedini brez zvezd, in kompanija je brez „mann chaft“ in oficirji morajo, če na pr. naš baron umrje, „ehrenwache“ stati; in tisti meščani, koje svoje zovete, ne umejo za boga ne nemški govoriti, kar pa beseda „verfassungstreue“ pomenja, to pa je $\frac{1}{10}$ ali še več teh španjska vas; oj, rajši sem rak, nego vaše „verfassungstreue“ mož!

Jeden ples v letu spravijo naši „Nemci“ vkljup, narodna stranka v minolem letu 12—14 veselic, pa ne samo s plesom, ampak z drugo bolj duševno zabavo, ter zraven po 144 gld. za reveže, šolarje nabira; ti naši „Nemci“, (izvzamem dveh pravo nemških rodovin), beračijo za ta jedini ples povsod denarjev vkljup in tudi od tako črtenih narodnjakov se ga ne branijo; častni udje garde morajo za to čast na leto 5 do 10 gld. plačati, zatorej joči človek, če kolikor denarjev imaš, častni udje garde postaneš, hočeš, nočeš, moraš, in ti denarji se tudi poberačijo; gardistom se da po goldinarju, da gredo na ples, — po 50 kr. se vstopnina napravi itd. Kaka strašna bliščoba bliska se vendar iz take reve! Tega vsega pri naših veselicah ne najdete. In ker naši peveci letos niso marali iti na gardistni ples, tožili so drugi dan oženjeni obiskovalci plesa, da so mnogo, mnogo trpeli. In pri vsem tem 24 parov, pravi baron! Ovbe, toliko jih nema prostora v mali sobi, v katerej se je ples vršil, če pa, potem ste si vsi drugi dan noge obvezavali.

In dr. von Rüling je toastiral na najnovješo ustanovo, kakor so meščanske garde, in puške na kresilo so neki pokale po vsem civiliziranem svetu „ehrensalse“ in sto- in tisočkratni odmev se je slišal! Kaj zlodeja, to je

dobro, kot bi bil tam vse svoje dni živel, ker popisala sem ti ga od osmega leta sem vsak teden vsaj enkrat. Moral si me prositi odpuščenja zarad svoje neuljudnosti; a zdi se mi, da sem ti uže dosta povedala o svojem prvem obiskovanju tega kraja in opravičila sem te, če si se te stvari uže naveličal. Sedaj se mi zdi, kar mi je prav neljubo, vse manjše in manj lepo kot se mi je takrat zdelo. Če ti prav ne mislim tega z nova popisavati, vendar moram povedati, da so vrata in prehodi s stebri dosta manjši, sobe nižje in vrtovi in lopice tudi ne tako veliki, kot sem se nadejala. Gospica Emilia me je včeraj ali predvčeranjem vprašala, kako mi kraj dopada in če se mi zdi še tak kakor poprej. Povedala sem jej resnico; in nikakor nij bila razčlajena, ampak smijala se je mojemu spominu o hiši in vrtu ter je rekla, taka je vselej z rečmi, ki smo jih v svojih otročjih letih videli.“

(Dalje prih.)

pa še hujši odmev, kakor oni pri Milanu; — dobimo tujcev, ki ga pridejo občudovat; par Angležev uže vidim, tudi par Kinezov! Tudi dobro, bomo vsaj kaj skupili in ne bode treba od proklete „windische bauernkanaille“ živeti. —

Da nij narodnjakov na tem slavnem, stokrat odmevajočem plesu bilo, pa, g. baron nij res; bilo jih je in še jeden prav hudih Slovanov g. F. je marsikateremu oženjenemu plesalcu breme plesa olajšaval. Na zdravje g. baron!

Prijatelj „surovih slovenskih kmetskih beračev.“

Domače stvari.

— (Znanstvena slovenska predavanja v ljubljanski čitalnici) bodo tudi letos na postne nedelje od 11. do 12. ure v glavnej dvorani. Program je sleden: 25. februar predava dr. Ed. Šavnik: „O nervoznosti“. 4. marca: Janko Kersnik: Pesništvo i kultura. 11. marca: prof. Franjo Šuklje: „Albrecht Wallenstein“. 18. marca: Ivan Franke: „Umetnost v domačem življenju“. Vstopnice za ves ciklus (na korist narodne šole) po 1 gld. za osobo, po 2 gld. za rodbino treh osob, potem vstopnice za dijake po 60 kr. se dobivajo v „narodnej čitalnici“ in v „narodnej tiskarni“. Karte za posamezno predavanje pri kasi po 50 kr.

— (Slovensko gledališče.) Ogrinčeva izvirna veseloigra „V Ljubljano jo dajmo“, ki je znana uže po vseh čitalnicah in veselih društvih, stopila je zadnjo nedeljo po petletnem prenehljaji zopet na naš oder in reči smemo, s prav dobrim vespehom. Naloge so bile vse v pravih rokah; tako sta posebno gg. Šusteršič (Pavle) in Kocelj (Srebrin) izvrstno prestavljala — prvi nevkretnegata, le po jedi in pijači hrepenečega hlapca, drugi ošabnega, na svojo mošnjo trkajočega, pa vendar dobroščnega kmetskega bogataša. Izvrstni dialog prvega in zadnjega dejanja je ravno tako prišel v veljavo in še dolgočasna, sentimentalna scena druzega dejanja nij mogla občnemu vtušu škodovati. Gospodčna Namretova (Rotija) nam je jako dopadala, ravno tako so gdč. Podkrajkova (Marijca), g. Schmidt (Snoj) in gospa Odijeva (Neža) storili so svojimi deloma nehvaležnimi nalogami, kar so mogli. „Krojač Fips“, ki je sledil tej igri, občinstva nij mogel prav ogreti. G. Kajzel (Fips) je prouzročil sicer mnogo veselja, in kupleti, katere je pel, so bili prav dobrni, pa občinstvo je bilo vendar nekako hladno. Gospod Jeločnik (Leon) je prevzel z navadno blagovoljnsto svoj jako nehvaležni nalog, in zato zaslubi tembolj našo hvaležnost. Gospodčni Nigrinova (Lizika) in Tekalčeva (Lucija), posebno zadnja, ste popolno zadostili. Gledališče je bilo srednje polno.

— (Utonil.) Piše se nam iz Trsta 17. t. m.: Včeraj zjutraj je zidarjeva žena F. iz Skorkole poslala svojega devetletnega sinka po vode k vodnjaku. Ker ga dolgo nij bilo nazaj, šla je mati gledat, kje bi bil. Ko pride k vodnjaku, vidi tam na robu dečkovo kapico, dečka pa v vodnjaku plaskati v vodi. Na vso moč kliče na pomaganje, a žive duše nij bilo bližu. Obupana mati teče v mesto po svojega moža, a ko je ta prišel, bil je deček uže mrtev.

— (Tatovi.) Iz Trsta se poroča 19. t. m.: Neznani tatovi so včeraj zjutraj ukrali v neki tukajšnji spedičijski hiši velike vrvi za ladije, ki so bile vredne nad 1000 gld.; sluga

je bil namreč pozabil duri zakleniti, najbrž pa je bil s tatovi sporazumljen, zato so ga zaprli. — Nekemu fijakerju so neznani tatovi v ralski ulici ukrali blaga za 200 gld.

— (Slovensko gledališče.) V vtorrek 27. t. m. se bode prvikrat predstavljalna Benedixova veseloigra v 4. dejanjih „Banditje“. Igra je polna zanimivih zapletek, upamo torej, da se bode pozorišče napolnilo.

— (Popravek.) V članku „Kranjska hranilnica“ v včerajšnjem listu se je vrinila v 16. vrsti od zgoraj pomota, da stoji 6%, namesto 60%, kar je pravo.

Vabilo.

Oni gospodje in gospé, kateri so uže nazzanili svoj pristop v društvo „ljubljanske ljudske kuhinje“, kateri mislijo še pristopiti, ali pa to društvo podpirati, se uljudno vabijo na posvetovanje, katero bode v nedeljo 25. t. m. po polu dne ob 3. uri v spodnjih prostorih starega streliča. Namen tega shoda je, da se določijo stalna pravila za omenjeno društvo.

V Ljubljani, 20. februarja 1877.

Razne vesti.

* (Za zidanje narodnega gledališča) se je v Zagrebu osnovalo društvo, ki bo nabiralo po celi hrvatski deželi darove v ta namen. Društvo šteje uže mnogo udov in nađeja se, da bode v kakih desetih letih zidalo monumentalno poslopje. Kaj pa Slovenci!

* (Umor.) V Solnogradu so dobili neko kmetico pa njenega malega sina v stanovanju umorjena. Kmata Vendnerja nij bil doma; ker se je pa lovil v govorjenji, kje je bil ob času, ko se je umor zgodil, in se glede strašne grozovitosti tega zločina ne zmeni dosti, sumi se, da je on storil ta dvojni umor in da je rekel potlej, da so mu roparji vломili v hišo. Otrok nij bil njegov, nego ga je z udovo priženil. Vendnerja so zaprli in tudi njego vega očeta, češ, da ta o vsem ve in da je pazil med tem časom, ko je njegov sin izvrševal nečloveško dejanje.

* (Pivovarni) je leta 1876 na Kranjskem bilo 22 in so kuhale te skup 71.115 veder, na Koroškem jih je bilo 116, ki so kuhale 197.766 veder, na Štajerskem 81, ki so napravile 1.050.648 veder piva. Štajerska dežela skuha več piva, nego cela Ogerska z vsemišovimi deželami. Češka dežela je skuhala 8.650.221 veder v 797 pivovarnah, spodnja Avstrija pa v 102 pivovarnah 4.813.441 veder. Sploh se je v celi avstro-ogerski monarhiji v 2309 pi-

vovarnah skuhalo 21.374.330 veder. Na Primorskem in v Trstu je najmanj pivarn, namreč 10, ki so skuhale 2959 veder piva.

* (Velika voda) je na Švicarskem stopila čez sedem železnic, da se ne da po njih voziti. Tudi bodensko jezero je stopilo čez bregove. Reka Rena je pri Baselu 15 čevljev nad navadno visokost stopila, pa še vedno raste.

* (Pes obdarovan.) Angleška vlada je nekemu psu novofundlendskega plemena, z imenom Morgan, dala darilo 2500 frankov, ker je lansko leto našel raztresene ostanke neke umorjene deklice, s čemer so morilca njenega našli. Morgan bode nosil na grebenici medaljo in uradno se je najel mož, ki mu bo stregel.

Dunajska borza 21. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62	gld.	95	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67		90	
1860 drž. posojilo	110		25	
Akcije narodne banke	838		—	
Kreditne akcije	150		10	
London	1:3		50	
Napol.	9		87	
C. k. cekini	5		87 ^{1/2}	
Srebro	13		40	

Frišni rumenjaki

triye za 2 krajcarja, se vsak dan dobodo v

Sladičarnici Kirbisch,
kongresni trg. (37-5)

Vsem, ki trpe zapiranje, zaslinjenje, brezetečnost, želodčni katar, napihovanje, vrtoglavost, glavobolje, zimico, zlato žilo, izpuščanje na koži, zlatečno, bledico, protin, vodenico in obistne bolezni, priporočajo se uže 60 let kot dobre znane

karpatične zdravstvene pile.

Škatulja s 15 pilami stane 21 kr., zavoj s 6 skatuljami 1 gld. 5 kr., s pošto 1 gld. 10 kr. Manj kot en zavoj se ne razpolišja. Edino in samo pravo pri lekarju

Ivanu Friedrichu
v Malacki na Ogerskem.

Izpis iz došlih zahvalnic:

Srčno zahvalo za Vaše pile, ki so mojo soprogo rešile šestletne bolezni v glavi in želodci. Hibbe, 15. aprila 1876.

Peter Dalak, moščan.

Dolžan sem Vam obznaniti, da so Vaše pile imele izvrsten vspeh.

Kečkemet, 13. decembra 1876.

Jožef Zsigmond, profesor.

Vaše pile so imele izvrsten vspeh.

Suha, 19. decembra 1876.

Ladislav Horváth, župnik. (26-3)

Ravnokar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Umeteljni

zobje in zobovja

z zračnim tiskom ali brez njega, lepi, naravni, namenu odgovorni, se po najnovejši metodi delajo in ne da bi se korenine izruvale, postavljajo.

Vse operacije: plombiranje z zlatom, ali drugimi sposobnimi polnila, piljenje, čistenje in drenje zob, se, kakor se je izkusilo, brez hudih bolečin izvršuje pri

(370-14)

Paichelalu,

zdravniku za zobe, pri Hradeckega mostu, v Malyejevi hiši I. nadstropje.

Samo 80 kr.

1 par nožev z vilicami iz prvega, vedno belo

ostajočega britanskega srebra, $\frac{1}{2}$ duc. 4 gld.

Žičice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40.

Žlice za jed, 30, 40, 50, 60, 70.

1 zajemalec za mleko, kr. 60, 80, gl. 1, 1.20, 1.50.

1 zajemalec za juho, gl. 1.20, 1.50, 2, 3.

1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6.

1 tasa, velika, kr. 90, gl. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3.50.

1 okvir za fotografijo, fin. kr. 80.

Vse drugo jako cenó.

Naslov:

M. Bressler,
zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höller.

Cenilnik zastojn. Naročbe iz provincije takoj s poštnim povzetjem. (25-6)

Samoklistirni aparati

(Clysopumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriški cené.

Jedino le pri Gabriel Piccoli,

lekariju, na dunajskoj cesti v Ljubljani.

Priporočilo.

Podpisani daje v občno vednost, da toči razen navadnih uže znanih Mar-vinov tudi prav dobre

vina za bouteille

1. 1875 iz Ljutomerja (belega) in iz Konjiškega okraja (rudečega) iz Štajerskega, v celih, v pol in v četrtnih litrih v svoji gostilnici in črez ulice.

Ljutomerski beli je à liter po . . . . . 52 kr.

Konjiški rudeči " " " " . . . . . 60 "

(38-2)

Spoštovanjem

Anton Perme.

Važno za vse,

posebno za krojače za moško in žensko obleko in sukniarje, kajti suknjene in volnate tvarine za suknje, hlače in cele obleke, kakor tudi za plašče za dame, suknje in jope se po najnižjih cenah prodajajo. — Človek se čudi, ako vidi cene na muštrih zaznamovane.

Naslov: „Tuchausverkauf“ Stefansplatz, Jasomirgottgasse, Wien. (342-8)

Zmožni reprezentanti

in take zaupne osobe, ki so sposobne, sprejema dobro znana starša bankna hiša za prodajanje srečk in državnih papirjev proti obročem plačanju na vse kraje, kjer še nij ali pa ne zadosti zastopana. — Pogoji so tako ugodni i za občinstvo i za gosp. agente. Ker so srečke neizrečeno dobro sestavljene, si agenti lehkoh, če so le količkaj pridni, veliko pridobe. Taki, ki zmožnost lehkoh dokažejo in jamčijo, so posebno sprejeti, in se jim lehkoh tudi glavna in generalna agencija izroči.

Ponudbe in osobna javljenja naj se oddadé v bankni hiši B. Kramerja, Praga, Brentna ulica št. 46 nova.